

Z A P I S N I K
sa Pete sjednice Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore,
održane 18. aprila 2017. godine

Sednica je počela u 10 sati.

Sjednici je predsjedavala Nada Drobnjak, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ice Odbora: Aleksandra Vuković, Maja Bakrač, Nikola Rakočević, Petar Porobić i Branka Tanasijević.

Sjednici je prisustvovala Biljana Pejović, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava.

Za sjednicu je, jednoglasno, utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

1. Izvještaj o sprovođenju Programa sprovođenja 2015-2016. Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) za 2016. godinu;

2. Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021. sa Programom sprovođenja za period 2017-2018;

3. Tekuća pitanja.

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, Odbor je bez primjedbi usvojio Zapisnik sa Četvrte sjednice Odbora.

Prva tačka – Izvještaj o sprovođenju Programa sprovođenja 2015-2016. Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) za 2016. godinu

Načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti Biljana Pejović informisala je Odbor da je Izvještaj o realizaciji Programa sprovođenja Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti za 2016. godinu usvojila Vlada Crne Gore u martu 2017. godine, a pripremilo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava. Istakla je da je ovo četvrti i ujedno završni izvještaj o realizaciji Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2013-2017. godine. Izvještaj je dat u tabelarnom prikazu sa informacijama koje su dobijene od kontakt osoba nadležnih institucija, koje su prepoznate kao nosioci aktivnosti ili partneri na sprovođenju mjera iz PAPRR-a.

Evaluacija PAPRR-a 2013-2017, koji je pripremljen od strane eksterne evaluatorke koju je angažovala Kancelarija UNDP-u Crnoj Gori u okviru projekta „Podrška antidiskriminacionim i politikama rodne ravnopravnosti IPA 2014“, ukazuje da je u prethodnom periodu došlo do unapređenja kako zakonodavnog, tako i institucionalnog okvira za postizanje rodne ravnopravnosti i da postoje vidljivi rezultati u svim oblastima, ali da uvijek ima prostora za dalje unapređenje.

Konstatovano je da su postignuti konkretni i mjerljivi rezultati u oblastima: suzbijanje nasilja nad ženama, politička participacija žena i ekonomsko osnaživanje žena. Ove oblasti predstavljaju tri ključne komponente Programa rodne ravnopravnosti.

Pored Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore i institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao institucionalni mehanizmi za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti, svojim aktivnostima značajno su unaprijedili stanje u ovoj oblasti.

Podrška aktivnostima iz ovog izvještaja je data i od strane međunarodnih organizacija – Kancelarije UNDP-a i Misije OEBS-a u Crnoj Gori, koje su kao partnerske organizacije pružale i finansijsku i tehničku pomoć, a podršku je pružila i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori. Nevladine organizacije

koje se bave zaštitom i unapređenjem ljudskih prava i prava žena imale su značajnu ulogu u sprovođenju aktivnosti kroz svoje samostalne projekte i kroz učešće u zajedničkim projektima i kampanjama. Veliki broj aktivnosti iz ovog izvještaja inkorporiran je u izvještajima o realizaciji akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, koji su pokazali da su sve mjere predviđene ovim akcionim planovima u potpunosti realizovane.

Crna Gora je u maju 2016. godine postala 29. članica inicijative „Partnerstvo za jednake budućnosti“, koja je posvećena ekonomskom i političkom snaženju žena na nacionalnom i globalnom nivou. Pomenuta inicijativa predstavlja promociju nacionalnih projekata i politika, a pogotovo promociju nacionalne politike rodne ravnopravnosti. Otvorena je posebna web stranica inicijative „Partnerstvo za jednake budućnosti“.

U raspravi su kroz pitanja i komentare učestvovala predsjednica Odbora Nada Drobnjak i članice Odbora Branka Tanasijević i Aleksandra Vuković, kao i načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti Biljana Pejović.

Nakon rasprave, predsjednica Odbora je konstatovala da je Odbor razmotrio Izvještaj o sprovođenju Programa sprovođenja 2015-2016. Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) za 2016. godinu.

Druga tačka - Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021. sa Programom sprovođenja za period 2017-2018.

Načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti Biljana Pejović informisala je Odbor da Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori (2017 - 2021) predstavlja treći po redu razvojni dokument za implementaciju politike rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori. Kao i prethodna dva, i ovaj dokument zasnovan je na međunarodnim i domaćem pravnom okviru koji tretira problematiku rodne ravnopravnosti. Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021. i Program sprovođenja za period 2017-2018. kreirani su kroz proces koji je vodilo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – Odjeljenje za rodnu ravnopravnost. Proces izrade Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021. i Programa sprovođenja za period 2017-2018. je obuhvatio: eksternu evaluaciju prethodno sprovedenog PAPRR-a; formiranje multisektorske radne grupe za izradu plana čiji su članovi i članice bili/e predstavnici/e institucija i organizacija civilnog društva; organizovanje tematskih radionica sa predstavnicima/ama svih relevantnih sektora a u cilju dobijanja mišljenja i predloga za novi strateški dokument; sprovođenje javnih konsultacija sa građanima i građankama putem objavljivanja Nacrta na sajtu nadležnog ministarstva i mogućnosti davanja komentara putem predložene online forme. PAPRR se donosi za period od četiri godine i sprovodiće se u skladu sa dvogodišnjim planovima sprovođenja.

Uspješna realizacija Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori (2017 - 2021), koji je usvojila Vlada Crne Gore, zahtijeva saradnju i koordinaciju Ministarstva za ljudska i manjinska prava, odnosno Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti sa svim ministarstvima, organima državne uprave, sa Skupštinom Crne Gore, javnim ustanovama, organima lokalne samouprave i organima lokalne uprave i civilnim sektorom. PAPRR se donosi za period od četiri godine za oblasti definisane u skladu sa Pekinškom deklaracijom i Planom za akciju. Od 12 kritičnih oblasti u kojima je najizraženija rodna neravnopravnost u Pekinškoj deklaraciji, Crna Gora se opredijelila za osam oblasti u kojima namjerava u narednom vremenskom periodu da djeluje u cilju postizanja rodne ravnopravnosti, i to: unapređenje rodne ravnopravnosti i ljudskih prava žena; rodno osjetljivo vaspitanje i obrazovanje; rodna ravnopravnost u ekonomiji; rodno osjetljiva zdravstvena zaštita; rodno zasnovano nasilje; rodna ravnopravnost u medijima, kulturi i sportu; ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu i institucionalni mehanizmi za primjenu politika rodne ravnopravnosti i međunarodna saradnja.

U svakoj oblasti je određen strateški cilj, definisane su aktivnosti, nosioci, partneri, vremenski okvir, indikatori, sredstva verifikacije i potrebna finansijska sredstva za realizaciju predviđenih aktivnosti.

Sprovođenje plana je obaveza svih sektora, te se i izvještavanje mora sprovoditi u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti i njime definisanim obavezama. Nadležna ministarstva dužna su jednom godišnje izvijestiti Ministarstvo za ljudska prava (Odjeljenje za rodnu ravnopravnost) o sprovođenju mjera iz ovog plana, ali i drugih aktivnosti sa ciljem osiguranja rodne ravnopravnosti.

U raspravi su kroz pitanja i komentare učestvovala predsjednica Odbora Nada Drobnjak, član i članice Odbora Nikola Rakočević, Branka Tanasijević, Aleksandra Vuković i Maja Bakrač, kao i načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti Biljana Pejović.

Nakon rasprave, predsjednica Odbora je konstatovala da se Odbor upoznao sa Planom aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021. sa Programom sprovođenja za period 2017-2018.

Treća tačka - Tekuća pitanja

U okviru ove tačke dnevnog reda predsjednica je informisala Odbor da je:

- Delegacija EU u Podgorici odlučila da ne podrži zahtjev Skupštine Crne Gore za podršku TAIEX-a za implementaciju Akcionog plana za rodno odgovornu Skupštinu Crne Gore, uz obrazloženje da isti nije dio "sveobuhvatnog plana i da je novi saziv Skupštine odustao od Akcionog plana za rodno odgovornu Skupštinu Crne Gore". Polazeći od činjenice da o donošenju takve odluke Odbor nije informisan, zatražiće dodatnu informaciju od generalnog sekretara Skupštine;

- Akcionim planom za primjenu Rezolucije 1325 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija Žene mir bezbjednost u Crnoj Gori (2017 - 2018) definisano osnivanje ad hok poslaničke grupe u Skupštini Crne Gore koja će pomagati u promociji RSB UN 1325 i primjeni Akcionog plana, a čije će formiranje inicirati Odbor za rodnu ravnopravnost u saradnji sa Odborom za bezbjednost i odbranu;

- Generalni direktorat za multilateralne poslove Ministarstva vanjskih poslova uputilo poziv za učešće na Preglednoj konferenciji OEBS-a o rodnoj ravnopravnosti, koja će se održati u Beču 12. i 13. juna t. g. Konferencija će biti posvećena pitanjima rodne ravnopravnosti u okviru sve tri dimenzije OEBS-a i omogućiti pregled implementacije OEBS-ovih obaveza u ovoj oblasti, a takođe dati preporuke za buduće djelovanje. Rok za prijavu učešća na konferenciji je 2. jun t. g.

U okviru planiranih aktivnosti, predsjednica Odbora predložila je organizovanje tematske sjednice i angažovanje ekspertkinje profesorice Marijane Pajvančić, koja će pripremiti izvještaj kako se u 23 opštine u Crnoj Gori primjenjuje rodna ravnopravnost, što je i prihvaćeno.

Sjednica je završena u 11 sati i 30 minuta.

Zapisnik sačinila,
savjetnica u Odboru,
Željana Bošković, s.r

PREDSJEDNICA ODBORA
Nada Drobnjak, s.r